

Milicja miejska w Polsce i na Litwie (1648-1676)

Michał Molenda, Michał „Kadrinazi” Paradowski

Kilka lat temu zaprezentowaliśmy graczom OIM armię Gdańska, w której znaleźć można było oddziały milicji miejskiej. Tym razem chcielibyśmy przedstawić pomysł na nowy, dość nietypowy podjazd, także dotyczący oddziałów milicji. W XVII-wiecznych miastach jak Warszawa, Kraków, Wilno, Lwów czy Słuck zarówno cechy miejskie jak i gminy wyznaniowe (żydowskie czy ormiańskie) miały obowiązek stawać pod bronią do obrony murów. Raz w miesiącu przeprowadzano tzw. „okazowanie”, gdzie mieszczanie uczestniczyli w swoistych manewrach. Mimo że wartość takiego „pospolitego ruszenia miejskiego” była z reguły niska, w przypadku oblężenia mogło ono wspierać oddziały regularne. Ludność Lwowa broniła go przeciw Kozakom i Tatarom, ludność Słucka przeciw Moskwie, z kolei mieszczanie toruńscy u boku oddziałów szwedzkich bronili miasta przed

wojskami polskimi i cesarskimi. Wydaje nam się, że taki podjazd może być ciekawy tak pod względem zastosowania na polu bitewnym jak i w kwestiach modelarskich.

Wystawianie

Podjazd milicji miejskiej może być wystawiony jako koronny, litewski lub kurlandzki (w tym ostatnim przypadku bez opcji wystawiania Żydów i Ormian oraz studentów: zastęp każdą kompanię studentów 3-podstawkową kompanią pieszej milicji). Wersja kurlandzka może być także wystawiona w armii szwedzkiej, dla okresu 1658-1660, jako odzwierciedlenie milicji wspierającej obronę w miastach pruskich i pomorskich (Toruń, Frombork, Malbork czy Szczecin).

Zasady specjalne

Wszystkie oddziały milicji miejskiej mają profil milicji miejskiej z Gdańska (piechota) i konnej milicji z Gdańska (bez pancerzy), włącznie z ich Zasadami Specjalnym. Oprócz tego wyodrębnione grupy (patrz Uwagi w podjeździe) mają dodatkowo następujące Zasady Specjalne:

I. Piesza milicja

1. Cechy miejskie – bez zmian (na karcie podjazdu oznaczone są jako piesza milicja)

2. Gmina żydowska:

„Trzy kamienie prochu, zawsze suchego, dobrego”

Gminy żydowskie musiały przygotować o wiele więcej prochu niż analogiczne cechy miejskie.

*Gmina żydowska ma zasadę **Dużo Amunicji**, dodatkowo jeżeli podjazd ma 6 podstawek milicji gminy żydowskiej, to może za darmo wystawić wóz z amunicją.*

3. Gmina ormiańska:

„Uderzając w trąby i bębny”

Raz na turę dowolna Jednostka miejska (włącznie z Ormianami) znajdująca się w promieniu 10 cm od Jednostki gminy ormiańskiej może dodać 1 do swojego Morale.

4. Studenci:

„Młode to, płóche”

*Studenci mogą przerzucić test Morale (nawet ten zdany) z Zasady Specjalnej **Ludzie nieumiejętni...**, uciekają też o dodatkowe 5 cm. Zamiast muszkietu są oni wyposażeni w Lichą Strzelbę i mają Zasadę Specjalną **Mało amunicji**.*

5. Weterani wojskowi:

„Pamiętam jak żem służył pod hetmanem...”

Zwiększ ich Wyszkolenie o 1.

II. Konna milicja

1. Cechy miejskie – bez zmian

2. Chorągiew Żydów wileńskich

W 1654 roku Wilno wystawiło złożoną ze 130 koni dobrze wyposażoną chorągiew kozacką.

Zmień uzbrojenie chorągwi milicji konnej na takie, jak u jazdy kozackiej (broń ręczna, pistolety, bandolet/tuk), nie ma ona też Zasady Niesubordynowana, ale kosztuje 1 PS. Podjazd, który wystawią taką chorągiew traktowany jest jako litewski.

3. Chorągiew Ormian lwowskich

Zmień uzbrojenie chorągwi milicji konnej na takie jak u jazdy kozackiej (broń ręczna, pistolety, bandolet/tuk) i jej zwiększ Morale o 1. Podjazd, który wystawią taką chorągiew traktowany jest jako koronny.

Modele:

1. Oficerowie: dowolne modele oficerów „zachodnich” lub RON.
2. Cechy miejskie i studenci: milicja piesza z Gdańska, duńscy snapphanar, chłopscy partyzanci, górale, piechota polsko-węgierska.
3. Żydzi – konwersje z modeli segbanów i piechoty polsko-węgierskiej.
4. Ormianie - konwersje z modeli segbanów i piechoty polsko-węgierskiej.
5. Chorągiew Żydów wileńskich – modele jazdy kozackiej i jazdy wołoskiej RON.
6. Chorągiew Ormian lwowskich - modele jazdy kozackiej i jazdy wołoskiej RON.
7. Artyleria – modele RON lub szwedzkie.

W przyszłości przedstawimy na stronie OiM tutorial dotyczący konwersji wyżej wymienionych modeli.

Milicja miejska w Rzeczypospolitej 1648-1676

Zasady specjalne:

NA WŁASNEJ ZIEMI, PODJAZD DEFENSYWNY, PUSZKARZE GRODOWI

Komendant milicji

		Działo regimentowe	Umocnienia polowe	Konna milicja
PS: 3	Piesza milicja Piesza milicja Piesza milicja Studenci			
PS: 4	Piesza milicja Piesza milicja Piesza milicja			
PS: 5	Studenci Piesza milicja Piesza milicja			
PS: 6	Piesza milicja Piesza milicja Piesza milicja			
PS: 7	Piesza milicja (Weterani wojskowi) Piesza milicja Piesza milicja	Kapitan straży		
PS: 8	Piesza milicja (Weterani wojskowi) Piesza milicja Piesza milicja			

UWAGI:

+1 PS za Komendanta zamiast . Jeżeli podjazd ma wszystkie poziomy wyłącznie z PS:7, to Dowodzenie zwiększone jest za darmo.
 +1 PS za wystawienie lekkich dział (regimentowe z listy RON), lista pokazuje liczbę dział zależnie od poziomu Podjazdu.
 Wystawienie konnej milicji jest darmowe, należy ją wystawiać w chorągwiach złożonych z 2-4 podstawek.
 Dodatkowe opcje armii:
 Maks. 2 kompanie można wystawić jako kompanie gminy żydowskiej
 – Podjazd musi mieć 1 kompanie pieszej milicji na każdą kompanię gminy żydowskiej.

Maks. 2 kompanie można wystawić jako kompanie gminy Ormian – Podjazd musi mieć 1 kompanię pieszej milicji na każdą kompanię Ormian.
 Jeżeli Podjazd ma przynajmniej 1 kompanię gminy żydowskiej, to może wystawić milicję konną jako chorągiew Żydów wileńskich.
 Jeżeli Podjazd ma przynajmniej 1 kompanię Ormian, to może wystawić milicję konną jako chorągiew Ormian lwowskich.
 Podjazd może mieć zarówno kompanie gminy żydowskiej, jak i Ormian.